

עפ"ת 54272/04/15 - אנדריי דידקובסקי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

09 יוני 2016

עפ"ת 54272-04-15 דידקובסקי נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופטת ליאורה ברודי

המערער: אנדריי דידקובסקי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

נוכחים:

המערער ובא כוחו עו"ד אלכסנדר זיו ממשרד עו"ד קישאוי

ב"כ המשיבה עו"ד נתנאל בוג'ו ועו"ד עומר סגל

[פרוטוקול הושמט]

פסק דין

1. בפניי ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (פל"א 4245-07-14) מיום 18.2.15 (כב' השופטת ט. אוסטפלד), בגדרו הורשע המערער בעבירה של נהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3) ו-64ד'(א) לפקודת התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**").
2. המערער הואשם בכך שביום 23.6.14 הוא נהג ברכבו בהוד השרון. באותן נסיבות נהג המערער כשהוא שיכור, בכך שסירב לבקשת שוטר לתת דגימות שתן לשם בדיקה אם בגופו מצוי סם מסוכן.
3. הואיל ואחת מהטענות שהועלו בערעור נוגעות לעניין ייצוגו של המערער, יצוין כי בטרם השיב המערער לאישום, ולנוכח הודעת המשיבה כי אם יורשע המערער, היא תעתור למאסר בפועל, הורה בית משפט קמא למנות למערער סניגור מטעם הסניגוריה הציבורית, וכך נעשה. המערער כפר במיוחס לו, וטען שכלל לא היה שיכור, לא סירב לדרישה לתת דגימת שתן, ומכאן שלא קם החשד המצדיק את דרישת השוטרים ליתן דגימת שתן. משכך הדבר, נדחה התיק לשמיעת הראיות. במועד הדיון ביקש הסניגור מבית המשפט להשתחרר מייצוגו של המערער, אשר אמר לו שהוא מעוניין להיות מיוצג על ידי סניגור פרטי. באותו שלב דחה בית המשפט את בקשת הסניגור לשחרור מן הייצוג, והחל בשמיעת הראיות. ואולם, כפי שהדבר משתקף גם מהכרעת דינו של בית משפט קמא, בעת שנחקר העד הראשון הודיע

המערער כי אינו מעוניין בייצוגו של הסניגור הציבורי, וכי לא ניתן לכפות עליו ייצוג משפטי. בית המשפט נאלץ לדחות את הדיון, תוך שהוא משחרר את הסניגוריה הציבורית מן הייצוג ומחייב את המערער בהוצאות, וזאת חרף העובדה שעדי התביעה התייצבו. מכאן, שהתאפשר למערער להסדיר את הייצוג אופן פרטי. דא עקא, שלדיון הנדחה הגיע המערער ללא ייצוג משפטי, ובית המשפט שמע את הראיות, ובסופו של דבר הורשע המערער בהכרעת דין מנומקת. יצוין בהקשר זה כי מעיון בפרוטוקול הדיון עולה, כי על אף שהמערער לא היה מיוצג, הוא חקר את העדים בחקירה נגדית, תוך שהוא מציג להם את טענותיו אחת לאחת.

4. בית משפט קמא סקר את כל העדויות בתיק באופן מפורט, וקבע כי בנסיבות העניין היה קיים חשד סביר לכך שהמערער היה שיכור (לרבות שימוש בסמים), וזאת על יסוד עדותו של עד תביעה 2, איש המשטרה, משה מכלוף, וכן על יסוד המסמכים שערך. בית המשפט אימץ את עדותו שלפיה נהג המערער בצורה איטית, הסתכל על הרכבים בצורה מחשידה, והמשיך בנהיגתו בתוך אזור תעלה. עד תביעה 2 ביקש מהמערער את הסכמתו לערוך חיפוש, תוך שהוא מציין כי אם יסרב לכך המערער, לא יישמש הדבר נגדו. המערער הסכים, ובכיסו נמצא חומר חשוד כסם. עד תביעה 1 ציין במזכר שערך, כי לשאלה מתי עישן המערער בפעם האחרונה, השיב המערער "שלשום", ולשאלה מהיכן הביא את ה"נייס" השיב שמתל אביב.

5. אשר לסירובו של המערער לתת בדיקת שתן קבע בית המשפט, כי התקיימו כל התנאים המצטברים הקבועים בסעיף 64ב(2) לפקודת התעבורה: על השוטור לדרוש מנוהג הרכב לתת דגימה, להודיע לו על מטרת הדגימה, לבקש את הסכמתו לדגימה, ולהסביר לו את המשמעות המשפטית של הסירוב לתת דגימה, דהיינו: שהוא ייחשב כעובר עבירה של נהיגה בהיותו שיכור. בבסיס קביעתו של בית משפט קמא עומדת עדותו של עד תביעה 4, שהסביר למערער את משמעות הסירוב (הדברים תועדו במזכר ת/7). אמנם באופן מילולי אמר המערער שהוא מסכים, אך כשניגש לשירותים, הוא אמר שהוא מסרב למסור שתן. שוב הוסברה לו משמעות הסירוב, ואז בוצע לו תחקור בנושא החשד לסירוב לתת בדיקת שתן. כמו כן, הוסברה למערער פעם נוספת המשמעות של סירוב לתת בדיקת שתן. בטופס תחקור החשוד (ת/7) שינה עד תביעה 4 בכתב ידו את הסעיפים הרלוונטיים, באופן שצוין כי בדיקת השתן נועדה לצורך איתור סמים (ולא אלוהול) כפי שמודפס בטופס המקורי. המערער סירב לחתום.

6. אשר לסירובו של המערער לבצע את בדיקת השתן הוסיף העד, והדברים באו לידי ביטוי במסמך ת/8, כי המערער טען שהוא לא מצליח לתת שתן, ועל כן ניתנו לו שלוש כוסות מים לשתייה, אך גם בטרם ניתנו לו המים, הוא אמר שהוא לא מתכוון למסור בדיקת שתן. לאחר שניתנו לו שלוש כוסות מים, טען המערער שהוא לא הצליח במתן השתן עקב חרדות מהשוטרים. גם בעדותו בבית המשפט אישר המערער שהוא התנגד לבדיקת השתן.

7. נהיגת הרכב - בית המשפט קמא קבע כי עדי התביעה הבחינו במערער נוהג, ולמעשה גם המערער, אשר העיד בבית המשפט, הודה כי הוא נהג לצורך ביצוע משלוח מכוח תפקידו בעבודתו.

8. בית משפט קמא דחה את גרסתו של המערער, אותה מצא רצופת סתירות, מן הנימוק שלא ניתן ליתן לעדותו כל אמון. בין השאר ציין בית המשפט את הסתירות בגרסת המערער בנוגע לסוג החומר שנמצא בכיסו (חליטת צמחים "מבסוטון", "קטורת" או "למון גראס"). גם בשאלה האם הבין המערער את משמעות הבדיקה מסר המערער גרסאות סותרות (עמ' 32 להכרעת הדין). לגבי נסיבות ההחזקה של החומר שנתפס על גופו "ניס גיא", טען המערער שהוא מדליק את החומר כקטורת אשר מפיצה ריח של לימון גראס. גם לגבי המועד שבו עישן המערער לאחרונה סם הוא מסר גרסאות סותרות (עמ' 33 להכרעת הדין). מכל האמור לעיל מצא בית משפט קמא, כי קם החשד שעמד בבסיס דרישת עדי התביעה לבדיקת השתן. לאחר שהמערער סירב לבצע את הבדיקה, ולאחר שבית משפט קמא מצא שלא ניתן ליתן אמון בגרסתו, הורשע המערער במיוחס לו. הכרעת דין היא נושא הערעור. הערעור, כאמור, נסב על הכרעת הדין בלבד, כפי שהודיע ב"כ המערער בדיון.

9. להלן טענות ב"כ המערער:

א. בית משפט קמא טעה בכך ששמע ראיות מבלי שהמערער היה מיוצג, וזאת לנוכח העובדה שמלכתחילה הודיע ב"כ המשיבה שאם יורשע המערער, יתבקש בית המשפט להטיל עליו מאסר בפועל. לעניין זה אציין, כי על המערער הוטלו פסילה בפועל, פסילה מותנית וקנס כספי, ללא רכיב מאסר (גם לא מאסר מותנה);

ב. טעה בית משפט קמא בקביעתו שהתקיים חשד סביר לכך שהמערער היה שיכור. בעיקרו של דבר, עסקו השוטרים בפעולות אכיפה נגד עבירות רכוש, ואופן נהיגתו של המערער, לא העלה חשד ספציפי לשכרות;

ג. טעה בית משפט קמא בקביעתו שהוסבר למערער מהי המשמעות המשפטית בסירוב לתת דגימה. הוא הפנה לדוח הפעולה של עד תביעה 4 בטענה כי לא עולה מהמסמך שהוסברו למערער מטרת נטילת הבדיקה והמשמעות בצורך להיבדק. רק בבית המשפט העיד עד זה שניתן למערער ההסבר האמור;

ד. טעה בית משפט קמא משקבע שיש לראות בהתנהגות המערער סירוב לבצע בדיקת שכרות: "למערער הייתה מניעה רפואית לבצע את הבדיקה מכיוון שהיה מיובש";

ה. בנימוקי הערעור נטען כי טעה בית משפט קמא משהרשיע את המערער בעבירה של נהיגה בשכרות, מבלי שבוצעה בדיקת מאפיינים כנהוג. ואולם, בטיעון בע"פ מזנחה, ובצדק, טענה זאת.

10. ב"כ המשיבה עתר לדחות את הערעור, כשהוא מבקש לסמוך על הכרעת דינו המנומקת של בית משפט קמא, ובתמצית: למערער ניתנה מלוא ההזדמנות להיות מיוצג, ומכל מקום לא נגרם לו עיוות

דין. החשד הסביר מתגבש הן בהתחשב באופן נהיגתו של המערער והן בהתחשב בכך שעל גופו נתפס חומר חשוד כסם. יוער כי ב"כ המערער גם השיג על כך שלא נערכה בדיקת סוג הסם, מה שמעיד על קיומו של החשד הסביר. החיפוש שנערך על גופו של המערער נעשה בהסכמה ועל כן הוא עומד בכללי הפסיקה. גם קביעותיו של בית משפט קמא שהמערער סירב לתת בדיקת שתן ושלא הוסברה לו מהות הבדיקה, מעוגנות היטב בראיות.

11. לאחר ששקלתי את טיעוני ב"כ הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין הערער להידחות. פסק דינו של בית משפט קמא נכתב בצורה יסודית ומעמיקה, ובגדרו אימץ בית המשפט את עדויות עדי התביעה, ודחה את גרסתו של הנאשם כבלתי מהימנה. כידוע, אין זו דרכה של ערכאת הערער להתערב בממצאים עובדתיים שנקבעו ע"י הערכאה הדיונית, ובענייננו לא נמצאה עילה לחרוג מכלל זה.

12. אשר לשאלת ייצוגו של המערער בבית משפט קמא: בית משפט קמא טיפל בנושא הייצוג כנדרש. כפי שפורט, למערער מונה סנגור מן הסנגוריה הציבורית. לא בנקל שחרר אותו בית המשפט מן הייצוג. בלית ברירה, דחה בית משפט את ישיבת ההוכחות חרף העובדה שהעדים התייצבו, כדי לאפשר למערער, שהודיע שהוא מעוניין בייצוג פרטי, להסדיר את הייצוג. כפי שעולה מהפרוטוקול, היה המערער מודע לעתירה אפשרית של המשיבה לעונש מאסר בפועל (עמ' 9 לפרוטוקול). הואיל ובישיבה הנדחית שוב התייצבו העדים, לא מצה בית משפט קמא, ובצדק, עילה לדחייה נוספת של הדיון. ואולם, לשלב הטיעונים לעונש, מונה לנאשם סנגור מטעם הסנגוריה הציבורית פעם נוספת. יוער גם, כי גם מעיון בפרוטוקולים מערכאת הערער עולה כי עו"ד אברמוביץ' שייצג את המערער באופן פרטי, שוחרר לבסוף מן הייצוג, כשבית המשפט המחוזי מציין שהסנגור השקיע עבודה רבה בטיפול בתיק. בהתחשב בנתונים אלה, ובכך שהמערער חקר בעצמו את עדי התביעה והציג להם את עמדותיו, לא מצאתי כי נגרם למערער כל עיוות דין, ולא כל שכן כאשר בית משפט קמא שקל באופן מעמיק את כל העדויות.

13. לעניין קיומו של היסוד הסביר לכך שהמערער נהג בהיותו שיכור: צדק בית משפט קמא בקביעתו זו, אשר התבססה הן על אופן הנהיגה המחשיד של המערער, ובעיקר על כך שבסופו של דבר נתפס בכיסו חומר החשוד כסם מסוכן. אני דוחה את טענת ב"כ המערער שמהות הסם לא נבדקה, באשר הסמכות של השוטר לדרוש מנוהג רכב שיש חשד סביר שהוא שיכור לתת לו דגימת שתן הוא מבחן החשד הסביר, וחשד זה התקיים במלואו. לא נפל כל פגם בכך שעל גופו של המערער בוצע חיפוש, באשר לדבר נעשה בהסכמתו מדעת, כפי שעולה בבירור מהמסמך ת/4 (ראה רע"פ 10141/09 בן חיים נגד מדינת ישראל [06.03.12]).

14. אשר להסבר שניתן למערער בדבר מטרת נטילת הדגימה, הבקשה להסכמה והסברת משמעות הסירוב לתת דגימה: צדק בית משפט קמא בקביעתו כי תנאי זה התקיים, וזאת הן בהסתמך על הדו"ח ת/7 (סעיף 8 לדו"ח), ממנו עולה שניתן למערער הסבר, והוא סירב למסור את הבדיקה, והן בהסתמך על עדותו של רס"ם עופר רכטר.

15. סירובו של המערער למסור את בדיקת השתן: מסקנתו של בית המשפט קמא בדבר הסירוב מעוגנת היטב בחומר הראיות. אומנם בתחילה הביע המערער הסכמה מילולית לבצע את הבדיקה, אך התנהגותו מעידה בבירור על כך שבפועל הוא סירב למתן הבדיקה, על אף שנתאפשר לו לשתות. יתרה מכך, גם בעדותו בבית המשפט העיד המערער עצמו שהוא התנגד לבדיקת השתן.

מכל האמור לעיל, הערעור נדחה.

ניתנה והודעה היום ג' סיוון תשע"ו, 09/06/2016 במעמד הנוכחים.

ליאורה ברודי, שופטת